

הצגת בכורה ישראלית השבוע
בקולנוע „חן” ירושלים

הסרט הדוקומנטרי אשר נוצר ביוזמת גב' מרים נוביץ' מקבוץ לוחמי הגיטאות. אין להחמיץ סרט זה, המראה את דריסת אירופה תחת המגף הנאצי ומסמכים רבים מארכיונים גרמניים סודיים, שעדיין לא הוצגו בפני הקהל. הבמאי: ארווין לייזאר (במאי הסרט „מיין קאמף”).

כל הכנסות הסרט בישראל נתרמו על-ידי המפיקים וקסלר ובראונר לבניית בית-יתומים לילדי קרבנות הנאצים בישראל.

בהקדמה לסרט פרקי חזנות על-ידי החזן העולמי קוסוביצקי, המבקר בלויית הרב הראשי הרצוג ז"ל את חרבות גטו ורשה.

בקרוב בקולנוע „פאר”, חיפה.

מופץ על-ידי חברת אל-אור אלן.

חליפות הריון
קנייה איכותית

תנאים

ת"א שדר' מסדיק 19
62.19.13.12 016101

סקריום
תלמידים!
ספורטנטים!

הרשמו עוד היום לקורס חדרש'י

קצרות

קצרות ו/או אנגלית
(שני חודשים, פעמיים בשבוע)
ב„אולמן גרנ” (GREGG).
המנהל: ה. בריקמא (קמפינסקי)
תל-אביב: רחוב גורדון 5
חיפה: בבית-הספר „במעלה”,
רחוב שמיריה לוי 30.

ה צ ל ח ח פ פ ח ת

60%

זבזבנות

אתה רוצה מזל?
קנה פיס וחסלו!

כל יום חמישי
600.000 ל"י
זכיות

מפעל הפיס

כוכבים

בעזרת השם

אחד מחוקיה הבלתי כתובים של הוליווד גורס, שאחד הגורמים ההופכים שחקן לכוכב הוא שמו. מסיבה זו ידועים רוב רובם של כוכבי הוליווד בשמותיהם המסחריים, שהודבקו להם על-ידי מומחים ש"עיסוקם בכך, מבלי שיוכר שמום האמיתי.

כאשר פירסם השבוע השבועון האמריקאי טיים את רשימת שמותיהם המקוריים של הכוכבים, התברר, בין השאר, שאחת הסיבות להמרת השם היא המוצא היהודי ה"מבצבץ" ממנו. קירק דאגלס אינו אלא איסר דג'אלוביץ', טוני קורטיס הוא בעצם ברני שורץ, ג'ודי הולדיי היא יהודייה טובים, ופרדריק מארץ' הוא פרדריק ביקל.

אפילו שחקנים שגם שמותיהם המסחריים מעידים על יהדותם, היו במקור יהודים בולטים יותר. כך למשל היה שמו הקודם של אדי קנטור, איזי איצקוביץ, ג'רי לואיס היה ג'רי לביץ' ואדוארד ג'י. רובינסון אינו אלא עמנואל גולדנברג. יהודים אחרים ברשימה הם נתן בירנבוים (ג'ורג' ברנס), רוזטה יעקב (פיפר לורי), ואתל מרמן (אתל צימרמן).

אפשר להבין מדוע שנתת אתל אליס פינקלה את שמה לטיד צ'אריס, ואהרון חואס הפך לרד בוטונס — השמות המקוריים קשים לביטוי. אבל אם שמואל גולד' פיש הפך לסיס גולדוויץ ופאולין לוי הפך כה לפאולט גודארד, הרי זה רק מתוך תסביך נחיתות יהודי. סבר טיים: „אם מר' ביתם היו דבקים בשמותיהם המקוריים, היה בכך כדי להפחית את הדעות הקדומות.”

סרטים

הדיבוק במינור

יוהאנה של המלאכים (ארמון-דודי, תל-אביב; 1917) היא אחתה התאומה של לאהילה, גיבורת הדיבוק של אנסקי. הדיבוק השוכן בשמחה של אם מנור פולני, והדובק גם בכל גזרותיה, אינו אלא תופעה שהפסיכיאטרים יגדירוה פשוט כסכיזופרניה. אולם בידוי של במאריגאון כידוי קבלור' ביץ' הופכת המחלה לחומר גלם ליצירה פילוסופית עמוקה, מרהיבה ביופיה הקול' נועי, מיוסית ומסחררת בעוצמת ביטויה. יוהאנה של המלאכים (לוצינה ווינצקה) היא גם יוהאנה של השדים. בהתקפות ה"סירוף שלה הוספת אם המנור הצחורה ו"הטהורה להר געש של יצרים ותשוקות, שורקת מעליה את כבלי הדת והמוסר ומד" ביקה גם את הנוצרות האחרות בסירוף

„יוהאנה של המלאכים”
הכומר אהב ורצח

אותם מתוכן באמצעות הכמרים שבמינור. אל המקום נשלח כומר חדש (מיצ'סלב היט) שתפקידו להוציא את הדיבוק מגשמת אם המינור.

הכומר, בן של נזירה שגודל במינור, מגלה עד מהרה שמקור השדים אינו אלא בהחנקת תשוקות אנוש טבעיות ובכידודות הנוראה, אולם הוא חסר איונים להושיע. איתם השדים מקננים בעצם גם בקרבו, אלא שהוא מצליח לגבור עליהם בעינויים מאור' כיסטיים ובהלקאה עצמית.

בהגיעו למבוי סתום, מנסה הכומר להיכ' נס לפרסיהרוים בעזרת הרב המקומי, (שגם את דמותו מגלם היט עצמו). הרב, המספר באותה הזדמנות את עלילת הדיבוק של אנסקי, מנסה אמנם להורות לכומר ש"השדים כמו המלאכים הם שליחי אלוהים, אלא שבטופח לגבור עליהם בעינויים מאור' אני איני יודע מאומה.”

למרות זאת למד הכומר סורין מהרב כי „על כל פשעים תכסה אהבה”. הוא מגיח לרגשותיו להתגבר על שכלו, מנסה להביא ישועה ליוהאנה בהתפרצות אהבה.

המוצא — מזורת. כאן מגיעה לשיאה ההתנגשות בין תשוקת החיים לבין חוקי המסגרת החברתית בה כבולים השניים. האם להכנע לדחפים ולהפך את חוקי עול' מס?

אחת הנוצרות בוחרת בפתרון זה, בורחת אל בית-המרוח הקרוב, שם היא מבילה לילה במיטתו של אציל המבטיח לקחתה עמו. בבוקר הוא מדהיר את סוסו ונוטשה לגפשה.

כמו אנסקי מגיע גם קבלרוביץ' למסקנה שמהתנגשות זו אין מוצא אלא המחח. ב" הדיבוק מתה לאהילה משום שאינה יכולה לגשר בין מציאות החברה היהודית בה חיה לבין אהבתה. סורין מוצא אף הוא את המוצא במחה, אבל בצורה אחרת. כדי לעשות את יוהאנה לקדושה, הוא מעביר את השדים אל עצמו, והם מתפרצים בפפע מחריד — רצח שני איכרים הפים מפפע.

הארום הרכוסם. אילו היתה שפת הסרט שבדית ולא פולנית, ניתן היה לשער שהסרט אינו אלא פרי יצירתו של גאון הקולנוע השבדי, אינגמר ברגמן. סגנונם של השניים זומה להפליא, ביחוד בתחושת המיסטיות, בהתעמקותם במאבק הנצחי בין הטוב לרע, בחדירה לגנבי נפש האדם, ובאי רוטיקה מודגשת.

כך, למשל, בתמונות הנוצרות המכוסות מכף רגל ועד ראש בסרטו של קבלרוביץ' יש יותר מיניות מאשר בסרט עירום צר' פתי. כאשר יוהאנה מתלבשת, יש בה אותה מידה של אירויות כמו בכ"ב. המתפשטת. אולם זהו רק אחד המוטיבים בסרט מסוגנן להפליא, שצילומי הם מלאכת מחשבת של קומפוזיצ'יה, בו מוקדשת תשומת-לב גם לפרטי פרטים תפלים. רמת' משחק נזירה.

תדרין

אלה הסרטים המוצגים השבוע בערי הארץ אשר העולם הזה מחליץ לראותם:

● **סעודה במיפאני** (אר' פיר, תל-אביב) אודרי הפכורן במשחק מצויין בתפקיד נערת' הסלפון התמימה החיה בעולם חלומות אנדי משלה.

● **מראה מעד הגשר** (חן, תל-אביב) מזהוה של אר' תור מילר אודות סחאר איטלקי בניו-יורק הממיט שואה על עצ' מו ועל משפחתו בשל תשוקתו לבת אחותו, בעיבוד קולנועי מצויין.

● **אל סיר** (אלנבי, תל-אביב; ארמון, חיפה) עלילתו של גיבורה הלאומי של ספרד בסרט-ראוה משובח. סופיה לו' רן, צירלטון הסטון.

● **אלאמו** (פאר, תל-אביב) מצדה של סקסס. הירוואים ב" דרגה גבוהה בסרט-ראוה על הקרב ההיסטורי בין חלוצי המערב לבין צבא מסיקאי. ג'ון חיינ, לורנס הארתי ו" ריציארד וילמארק.

● **אדי פלסון** (אמפייתארון, חיפה) צייד פתאים בביליארד מתקומם נגד תפיסת החיים האמריקאית של רדיפה ללא מצפון אחרי העושר וההצלחה. פול ניומן.